

РЕЦЕНЗІЯ ОФІЦІЙНОГО РЕЦЕНЗЕНТА

доктора медичних наук, професора,
завідувача кафедри хірургії та проктології
Національного університету охорони здоров'я
України імені П.Л. Шупика

Фелештинського Ярослава Петровича
на дисертаційну роботу

Фейти Олега Руслановича на тему: «ТАКТИКА ХІРУРГІЧНОГО
ЛІКУВАННЯ РУБЦЕВИХ ДЕФОРМАЦІЙ ТА ДЕФЕКТІВ ГРУДНОЇ
КЛІТКИ ТА МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ (клініко-експериментальне
дослідження)», що представлена до захисту на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за Спеціальністю: 222 «Медицина» (спеціалізація
14.01.03 – «Хірургія»)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Актуальність теми дисертації.

Великий прогрес в лікуванні опіків, що обумовив збільшення виживання хворих з масивними площами та глибиною уражень, призвів також до збільшення числа пацієнтів зі спотворюючими рубцями, які викликають значні функціональні та косметичні проблеми.

Вагоме місце займають пацієнти, з великими рубцевими ураженнями передньої поверхні грудної клітки, які страждають від фізичних, функціональних і психологічних проблем. Контрактури та рубцеві бандажі грудної клітки, черевної стінки і бічної поверхні тулуба спричиняють функціональні обмеження грудної клітки, порушення зовнішнього дихання, кіфосколіотичні деформації хребта, обмеження рухів хребта, спотворення молочних залоз. Крім цього, деформація грудної клітки та молочних залоз є важливою естетичною проблемою, яка призводить до емоційної травми і погіршення якості життя.

Для усунення рубцевих деформацій та дефектів використовують різноманітні методи корекції, від вільної аутодермопластики, до вільних пересадок складних комплексів тканин, проте кожен з методів має свої

переваги та недоліки. Не дивлячись на наявність сучасних досліджень, актуальним залишається питання чітких підходів до реконструкції післяопераційних деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози.

Необхідно підкреслити, що кількість таких пацієнтів з рубцевими деформаціями та дефектами грудної клітки та молочної залози зростає, особливо у період нашого сьогодення, актуальність роботи є очевидною та своєчасною.

Таким чином, підвищення ефективності хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози шляхом розробки тактики хірургічного лікування є актуальним та таким, що направлене на вирішення завдання практичної охорони здоров'я.

Наукова новизна дослідження та одержаних результатів.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у тому, що автором у експериментальному дослідженні визначено процеси васкуляризації при формуванні розтягнутих клаптів на основі судинних носіїв з включенням фасцій та м'яза та їх інтенсивність в різні терміни, вперше змодельовано та визначено процеси реваскуляризації жирових трансплантатів, як індикатора процесу ангіогенезу, при розміщенні їх у попередньо створений шкірно-м'язовий клапоть. Автором розроблено класифікацію рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози на основі анатомічної локалізації (у відповідності до розробленого розподілу ГК і МЗ на сегменти) та ступеня ураження молочної залози та оточуючих тканин. В роботі представлено варіанти формування розтягнутих об'єднаних перфорантних клаптів на основі анатомічного розташування джерел живлення, для реконструкції рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози, та вивчено ефективність використання розтягнутих васкуляризованих клаптів залежно від способу їх переміщення. Розроблено алгоритм хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози із врахуванням уражених сегментів та типу деформації, визначено тактику реконструкції рубцевих деформацій в залежності від уражених сегментів та

типу деформації з використанням розроблених варіантів формування розтягнутих васкуляризованих клаптів в залежності від анатомо-судинної основи. З метою оцінки рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози, результатів їх лікування та задоволеності пацієнта, запропоновано двокомпонентну шкалу оцінки, сформовану на основі опитувальника BREAST-Q V-2.0 та оціночної шкали рубців пацієнтом і спостерігачем – Patient and Observer Scar Assessment Scale.

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що:

запропоновано класифікацію рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози на основі їх анатомічної локалізації (у відповідності до запропонованого розподілу грудної клітки та молочної залози на сегменти) та ступеня ураження молочної залози та оточуючих тканин,

запропоновано варіанти формування розтягнутих об'єднаних перфорантних клаптів в залежності від анатомо-судинної основи, та найбільш ефективні способи їх переміщення для хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози.

запропоновано тактику хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози в залежності від типу ураження та уражених сегментів, застосування якої підвищить ефективність лікування, та якість життя пацієнтів. Результати наукових досліджень впроваджено в клінічну практику закладів охорони здоров'я.

запропоновано двокомпонентну шкалу оцінки рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози, результатів їх лікування та задоволеності пацієнта.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри комбустіології та пластичної хірургії НУОЗ України імені П.Л. Шупика «Нові методи лікування опіків, ран та деформацій різних локалізацій» номер державної реєстрації: 0119U101148, коди тематичних рубрик НТІ: 76.29.39, Індекс УДК: 616-089; 617.5 (2019-2023pp); науково-дослідної роботи

«Розробити та обґрунтувати програму трансфузійного забезпечення проведення ранніх хірургічних втручань та програми профілактики і хірургічного лікування великих рубцевих післяопікових трансформацій», номер державної реєстрації: 012U114713 (2022-2024pp). Автор є співвиконавцем зазначених робіт.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, що сформульовані в дисертації

Дисертаційна робота базується на достатній кількості спостережень, експериментальна частина виконана на 30 щурах, на клінічному етапі у дослідження було включено 60 пацієнтів з рубцевими деформаціями та дефектами грудної клітки та молочної залози (86 випадків). Ретроспективне дослідження сформовано на достатній вибірці пацієнтів (68 пацієнтів). Дизайн дослідження, обраний для досягнення мети даної наукової роботи, свідчить про логічну послідовність виконання всіх етапів дослідження. Рівень використаних наукових методів дослідження та методів статистичної обробки та аналізу дозволяють стверджувати, що подані автором наукові положення та висновки є науково обґрунтованими та достовірними.

Обсяг та структура дисертаційної роботи

Дисертаційна робота викладена державною мовою і складається з анотації українською та англійською мовами, переліку умовних скорочень, змісту, вступу, 6 розділів (у тому числі огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, розділів власних досліджень), аналізу та узагальнення отриманих результатів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Усі розділи написані в логічній послідовності, практично без стилістичних огріхів, що забезпечує легкість і доступність їх сприйняття.

У вступі визначено актуальність проблеми, сформульовано мету та завдання дослідження, визначення наукової новизни та практичного значення наукових результатів, наведено список публікацій за темою дисертації, дані щодо впровадження в практичну діяльність.

У розділі огляду літератури представлено сучасний стан досліджуваної теми, висвітлено проблематичні та дискусійні питання.

У розділі «Матеріали та методи досліджень» представлено клінічну характеристику пацієнтів, розподіл на групи та методи дослідження. Дизайн дослідження і розподіл на групи організований правильно, методи, використані у дослідженні відповідають завданням роботи та вимогам. Методологія обрана правильно.

Розділ експериментального дослідження містить результати проведених морфологічних та імуногістохімічних досліджень, з метою визначення щільності мікросудин шкірно-м'язових розтягнутих клаптів з власним кровообігом, та вивченні процесу реваскуляризації жирових трансплантатів, як індикатора процесів ангіогенезу. Результати експериментального дослідження обумовили проведення подальшого клінічного дослідження.

У розділах власних клінічних досліджень описані методи хірургічного лікування в основній групі та групах порівняння. Запропоновані методи формування клаптів в залежності від анатомо-судинної основи. Визначено оптимальні методи переміщення розтягнутих клаптів з найбільш ефективним використанням донорських тканин. Оцінено результати та ефективність хірургічного лікування пацієнтів із рубцевими деформаціями та дефектами грудної клітки та молочної залози. Розділи написані в чіткій логічній послідовності та проілюстровані достатньою кількістю інформативних таблиць та рисунків.

У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів, дисертантом викладено основні результати, їх аналіз, та сформовано тактику хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози.

Висновки зроблені на фактичному матеріалі та результатах дослідження, є логічними, показують основні результати і свідчать про досягнення поставленої мети та завдань. Практичні рекомендації сформульовано детально, послідовно, зрозуміло, тому можуть бути використані у клінічній практиці.

Список використаної літератури містить достатню кількість закордонних та вітчизняних джерел (181), оформлений правильно, відповідає вимогам.

Повнота викладених матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях

Основний зміст дисертаційної роботи викладений у 11 наукових працях: 5 статей у наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України в т. ч. 1 - у виданні, яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus; 2 – у закордонних наукових фахових виданнях, які включені до міжнародної наукометричної бази Scopus; 1 – колективна монографія (закордонне наукове фахове видання); 3 тез у матеріалах і збірниках наукових конгресів і конференцій. Опубліковані наукові праці в повному обсязі відображають зміст дисертаційної роботи.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

У рецензованій роботі не було виявлено ознак порушення академічної доброчесності, чи інших порушень, що могли б поставити під сумнів самостійний характер виконання дисертантом представленого наукового дослідження.

Зауваження щодо змісту та оформлення дисертаційної роботи

Принципових зауважень по суті викладеної роботи немає. Незначні недоліки у вигляді стилістичних та орфографічних помилок не мають принципового значення і не знижують позитивної оцінки роботи.

Запитання для дискусії

1. Які відмінності класифікації запропонованої у дисертаційній роботі від вже існуючих класифікацій?
2. Якою була профілактика інфекційних ускладнень при переміщенні клаптів?
3. За наявності некротизованих шкірних країв рани при переміщенні клаптів у післяопераційному періоді, яка була тактика?

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Фейти Олега Руслановича на тему: «Тактика хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози (клініко-експериментальне дослідження)», що представлена до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за Спеціальністю: 222 «Медицина» (спеціалізація 14.01.03 – «Хірургія») галузь знань: 22 «Охорона здоров'я», є завершеною науковою працею, в якій на основі проведених досліджень отримані нові, науково обґрунтовані результати, що вирішують важливе практичне завдання підвищити ефективність хірургічного лікування рубцевих деформацій та дефектів грудної клітки та молочної залози шляхом розробки тактики хірургічного лікування з використанням розтягнутих васкуляризованих клаптів різної анатомічної локалізації. Дисертаційна робота повністю відповідає пп. 6, 7, 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії і може бути представлена до проведення офіційного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді, а її автор Фейта Олег Русланович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» в галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Офіційний рецензент:

доктор медичних наук, професор,

завідувач кафедри хірургії та проктології

НУОЗ України імені П.Л. Шухевича

Фелештинський Я.П.

